

Spoštovani možje,

Spoštovani možje, počitnice so pred vrati. V Ljubljani smo za zadnje srečanje v šolskem letu povabili gospo Katarino Kompan Erzar. V duhu njenega predavanja vam pošiljam v premislek in moški pogovor spodnje besedilo iz knjige Divji v srcu. Radi bi bolje razumeli žene in hčere ter tudi sebe. Ustavite se ob novih spoznanjih, tam kjer vas spodbudi in tam kjer vas zbode. V skupinah si povejte svojo izkušnjo odnosa žene s katero ste poročeni ali pa še boste / do hčera ali sester. Ne zganjajte teoretičnih predavanj o tem kako mora biti med moškim in žensko. Povejte kako je vaš odnos do nje in kaj ste se naučili iz morda predvsem svojih neuspehov. Vprašanja vam morda pri tem pomagajo.

BOJ ZA ŽENSKO SRCE

Lepota ni le strašna stvar; je tudi skrivnostna stvar. Bog in hudič se borita za oblast, bojišče pa je moško srce.

Srečni boste vsako noč, da ste lepo ravnali z njo.

Kavboj, pripelji me bliže nebesom in bliže tebi.

Pred davnimi časi (kot se prične pravljica) je živel prelepo dekle, prava zapeljivka. Lahko bi bila kraljeva hči ali pa preprosta služabnica, vendar vemo, da je princesa po srcu. Mlada je in njena mladost je videti večna. Njeni valoviti lasje, njene globoke oči, njene opojne ustnice, njena izklesana figura - zaradi nje vrtnice zardijo od sramu, sonce je blede v primerjavi z njeno lučjo. Njeno srce je zlato, njena ljubezen resnična kot puščica. Toda to ljubko dekle je nedosegljivo, je ujetnica hudobne sile, ki jo drži ujeta v temnem stolpu. Samo zmagovalec jo lahko osvoji, samo najbolj pogumen, drzen in hraber bojevnik ima možnost, da jo osvobodi. Čeprav skoraj ni upanja, junak pride, s premetenim, neomajnim pogumom oblega stolp ter ustrašuje njenega ječarja. Veliko krvi je prelite na obeh straneh, trikrat je vitez odbit, toda trikrat ponovno vstane. Končno je čarovnik premagan, zmaj je zrušen, velikan je pokončan. Dekle je njegovo, s svojim junaštvom je osvojil njeno srce. Na konju odjezdita v njegovo kočo pri gozdnem potoku na zmenek, ki da strasti in romantiki nov pomen.

To velja za vašo ženo in hčerke. Ali se strinjate?

Zakaj je ta zgodba tako globoko zasidrana v naši psihi? Vsako majhno dekletce pozna to pripovedko, ne da bi jo kdajkoli slišalo. Sanja, da bo nekega dne prišel njen princ. Fantki vadijo svoj del z lesenimi meči ter s ščiti iz kartona. In nekega dne fantek, ki je danes mladi mož, ugotovi, da želi biti tisti, ki bo osvojil lepotico. Pravljice, literatura, glasba in filmi si vsi izposojajo motiv iz tega mita. Trnuljčica, Pepelka, trojanska Helena, Romeo in Julija, Antonij in Kleopatra, Arthur in Guinevere, Tristan in Izolda.

Od antičnih pripovedk do najnovejših filmskih uspešnic je motiv močnega moškega, ki pride rešiti lepo žensko, splošno prisoten v človeški naravi. Zapisan je v naših srcih, je ena temeljnih želja vsakega moškega in vsake ženske.

Kaj se zgodi, da se toliko parov nekega dne prebudi in ugotovi, da se ne ljubijo več. Zakaj se nas večina izgubi nekje med "pred davnimi časi" in "veselo do konca svojih dni"? Videti je, kot da se najbolj strastne romance končajo z večerom pred televizijo. Zakaj so sanje videti tako nedosegljive, bledijo pred očmi, medtem ko jih odkrivamo? Naša kultura se je pripovedkam pričela posmehovati. **V resnici jih nismo vzeli dovolj resno.** Miti so zgodbe, ki nas soočijo z nečim transcendentalnim in večnim. V primeru našega dobrega dekleta smo spregledali dva bistvena vidika te bajke. Po eni strani nihče med nami ni resnično verjel, da je bil čarovnik resničen. Mislili smo, da lahko dekle dobimo brez boja. Iskreno povedano, večina fantov nas je mislila, da je bila naša največja bitka, kako jo povabiti ven. Prav tako nismo razumeli stolpa in njegove povezave z njeno rano, saj gospodična trpi. Če je bila moškost napadena, potem se je z ženskostjo ravnalo kruto. Eva je krona vsega stvarstva, se spomnite? Posebja prefinjeno lepoto in eksotično skrivnost Boga na način, da se z njo ne more nič v celotnem stvarstvu niti približno primerjati. Zato je tudi posebna tarča hudobneža, proti njej uporablja svojo največjo hudobijo. Če jo lahko uniči ali ujame, potem lahko pokvari zgodbo.

Ali sem se ali se sedaj borim za svojo ženo in hčere? Ali pa sva/smo le pred televizorjem in molčiva/molčimo?

RANA VSAKE ŽENSKE

Vsaka ženska vam lahko pripoveduje o svoji rani; nekatere so nastale z nasiljem, druge z zapostavljanjem. Tako kot se vsak fantek sprašuje glede svojega vprašanja, se vsaka deklica prav tako. Toda njeno vprašanje ni toliko o njeni moči. Ne, globoko v svojem srcu malo dekletce joče: *sem lepa?* Vsaka ženska mora vedeti, da je izjemna in eksotična ter *izbrana*. *To je bistvo njene identitete, tako nosi Božjo podobo. Mi boš sledil? Se raduješ ob meni? Se boš boril zame?* In kot vsak majhen fant je tudi ona prejela svojo rano. Rana zadene naravnost v srčiko njene lepote in tam pusti uničujoče sporočilo: *Ne. Ti nisi lepa in nihče se ne bo boril zate.* Tako kot vaša rana je tudi njena skoraj vedno zadana s strani njenega očeta. Majhna deklica se obrača k očetu, da bi izvedela, ali je lepa. Njegova moč, da pohabi ali blagoslovi, je zanjo tako pomembna, kot je za sina. Če je nasilen človek, jo lahko besedno ali spolno oskruni. Kaj naj posiljena ženska misli o svoji lepoti? Sem lepa? Sporočilo je: *Ne ... ti si umazana. Karkoli, kar bi na tebi lahko bilo privlačnega, je temno in zlobno.* Napadi se zaradi nasilnih in pasivnih moških nadaljujejo tudi, ko odraste. Morda jo bodo zalezovali, morda pa ignorirali. Kakorkoli, njeno srce je bilo zlorabljeno in sporočilo je potisnjeno še globlje: *ti nisi zaželena, nihče te ne bo zaščitil, nihče se ne bo boril zate.* Stolp se gradi zidak za zidakom, in ko bo odrasla ženska, bo morda okrog nje že trdnjava.

Če je njen oče pasiven, bo majhna deklica trpela za tiho zapuščenostjo. Očetovo sporočilo: »Samo ne bodi težava, imamo že dovolj stvari, s katerimi se moramo ubadati.« Torej se je še bolj skrila - skrila je svoje želje, svoje sanje, skrila je svoje srce. Včasih se je pretvarjala, da je bolna, da bi dobila kanček pozornosti.

Hči-dekle se potem obrne na fante, da bi morda lahko pri njih slišala to, česar ni slišala od svojega očeta. Če ženska nikoli ne sliši, da se je zanjo vredno bojevati, bo začela verjeti, da si zasluži grdo ravnanje. To je oblika pozornosti na sprevržen način, mogoče je bolje kot nič. In naj vam povem, da je neodločen moški zadnje na svetu, kar ženska potrebuje. Ona potrebuje ljubimca in bojevnika, ne pa resnično dobrega dečka. Njen največji strah se je uresničil - nikoli ne bom resnično ljubljena, nikoli se ne bodo borili zame. Zato se je še bolj skrila.

Ona (žena/hči) je še vedno tam notri, vendar je ujeta. Si pripravljen vstopiti in iti po njo? Ugotovil sem, da sem - tako kot toliko drugih moških - poročen iz varnostnih razlogov. Poročil sem se z žensko, za katero sem mislil, da me nikoli ne bo izzvala kot moškega. Želel sem dajati vtis viteza, vendar nisem želel tako krvaveti. Zelo sem bil v zmoti glede vsega tega. Nisem vedel ne za stolp, ne za zmaja, niti čemu služi moja moč. Težava številka ena odnosa med moškimi in njihovimi ženskami je ta, da ko nas, moške, prosijo, da bi se resnično borili zanjo ... oklevamo. Še vedno se trudimo, da bi rešili sebe, pozabili smo na globoko zadovoljstvo, ki izhaja iz tega, da svoje življenje darujemo za druge.

Ali si se pripravljen boriti za ženo ali pa si se poročil iz varnostnih razlogov? Kako vidiš sebe v odnosu do hčera? Si bil nasilen ali pasiven? Ali si bil ljubitelj in bojevnik?